

Bulgarijos lietuviai - aktyvūs pilietinių akcijų dalyviai

Justina MIKELIŪNAITĖ

Rugsėjo 15 dieną visame pasaulyje praūžusi akcija „National World CleanUp Day“ abejingų nepaliko ir Bulgarijos lietuvių. Grupelė entuziasčių prisidėjo prie Sofijos centre esančio Južen (pietinio) parko tvarkymo.

„Tokios akcijos – puikus pavyzdys vaikams ir jaunimui, be to, priminimas visuomenei apie šiukšlinimo žalą. Nors vos po kelių valandų sutvarkytuose plotuose pastebėjome naujų šiukšlių, o žmonių sąmoningumui auginti reikia ne tik akcijų, bet ir kasdienio darbo, tikimės, kad visuotinis tvarkymasis daugiau asmenų paskatins susimąstyti apie gamtos grožį, apie jos saugojimą ir puoselėjimą visiems ir privers pagalvoti prieš metant šiukšlę. Juk bendrosios erdvės – visų mūsų namai“, – priežastis, kodėl nutarė prisijungti prie akcijos vardija Lietuvos garbės konsulo Bulgarijoje Racho Ribarovo padėjėja Vilma Paškūnaitė-Aleksandrova.

Konsului perdavus iš organizatorių gautą kvietimą prie Bulgarijos švarinimo prisidėti ir lietuvių bendruomenei, V. Paškūnaitė-Aleksandrova, viena aktyviausių bendruomenės narių, ilgai nesvarstė. Be dalyvavimo visuomenei naudingoje veikloje, ji išvelgė ir papildomą progą pristatyti Bulgarijos lietuvius. Akciją filmavo viena didžiausių šalies televizijų, be to, greta esančią teritoriją tvarkė nacionalinio parlamento administracijos komanda, su kuria lietuvaitės netruko susipažinti ir trumpai papasakoti apie bendruomenės veiklą ir aktyvius, pilietiškus šalyje gyvenančius mūsų tautiečius.

Lietuvaitės prisijungė prie savanorių, tvarkiusių Južen parką Sofijoje

Nors pirminė idėja buvo lietuvių grupei apsiimti tvarkyti atskirą nedidelį parkelį

ar skverą, visgi dėl ne itin gausaus dalyvių skaičiaus, organizatoriams nurodžius, kad savanorių rankų labiausiai trūksta Južen ir Loven parkuose, nutarta padėti švarinti centrinį parką. Rugsėjo 15-oji Bulgarijoje sutampa su mokslo metų pradžia, tad vyko ir daug kitų renginių, be to, nemažai šeimų stengėsi išnaudoti paskutines vasaros atostogų dienas ir buvo išvykę iš sostinės, o kituose miestuose įsikūrę lietuvaičiai prie akcijos prisidėti galėjo savo gyvenamose vietose.

Lietuvių bendruomenei pagrindinėje Sofijos švarinimosi vietoje – Južen parke atstovavo V. Paškūnaitė Aleksandrova su dukromis Natali bei Silvia ir progos padėti, prisidėti prie kilnių tikslų nepraleidžianti Irutja Vutova. Moteriška kompanija į darbus kibo nuo ankstyvo ryto. Į maišus krauti teko įvairiausių radinių – nuo popierinių servetėlių, plastikinių butelių ir maisto produktų pakuočių iki dantų šepetėlių ar jau irti pradėjusių drabužių. Komandai labai pravertė ne tik organizatorių skirtos priemonės, bet ir atsineštos storos pirštinės bei maišai, kurių įsigijimą finansavo LR konsulas R. Ribarovas.

Švarinimo akcijoje dalyvavusios lietuvaitės

Kadangi savanoriai rinkosi ne tik paskelbtu laiku, bet ir visą dieną, ėmus stigti darbo priemonių, lietuvių komanda noriai jomis pasidalino ir su vėliau prisijungusiais tvarkytojais.

Prie akcijos prisidėjo ir kitų tautų atstovai, gyvenantys Bulgarijoje. Pietiniame parke darbavosi ir savanoriai iš Indonezijos, o Loven parką tvarkyti padėjo Jungtinių Amerikos Valstijų ambasados suburta komanda. „National World CleanUp day“ Bulgarijoje, kurią organizuoja *BTV media* grupė – tai penktus metus vykstanti didžiausia savanoriška akcija šalyje, skirta aplinkos gerinimui. Lietuvių bendruomenė šiemet prie švarinimosi renginio prisijungė pirmą kartą.

Iš viso akcija šalyje subūrė apie 400 tūkst. savanorių, buvo sutvarkyta daugiau nei 1000 vietų. Per pastaruosius keletą metų renginys smarkiai išsiplėtė, apie jį vis daugiau skelbiama žiniasklaidoje, dalyvių skaičius išaugo beveik trigubai. Švarinti Bulgarijos miestus, kalnus, pajūrį ir nacionalinius parkus būrėsi tiek įvairių verslo ir viešojo sektoriaus organizacijų komandos, moksleivių ir studentų grupės, tiek pavienės šeimos ar bičiulių kompanijos. Pasauliniu mastu globali akcija subūrė daugiau nei 13 mln. pasaulio gyventojų iš 144 šalių.

Reportažai apie lietuviškus renginius Bulgarijoje nuskamba ir vietos žiniasklaidoje

Bulgarijos Lietuvių Bendruomenė, įkurta 2012 m., noriai prisideda ir prie įvairių kitų pilietinių akcijų, drauge mini nacionalines šventes, garsina Lietuvos vardą. Šiais metais vietos lietuviai gausiai minėjo Lietuvos Valstybės atkūrimo šimtmetį – Vasario 16-ąją: bendruomenės nariai su šeimomis, Lietuvos Seimo delegacija, Lietuvos Respublikos ambasadorius Rumunijoje ir Bulgarijos Respublikai Arvydas Pocius su žmona Namida, Lietuvos garbės konsulas Racho Ribarovas su šeima drauge su Kulinarijos akademijos studentais Sofijoje gamino lietuviškus patiekalus, o istorines žinias tikrino ambasadoriaus parengtoje viktorinoje. Kovo 11-ąją dideli ir maži rinkosi žaisti boulingo, birželio pradžioje sportiškiausi bendruomenės nariai dalyvavo pasauliniame bėgime „5 už Lietuvą“. Apie vėliavėlėmis, lietuviškais marškinėliais ir kita atributika pasidabinusius lietuvaičius rašė ir vietos spauda. Liepos 6-ąją, minint Karaliaus Mindaugo

karūnavimo dieną, lietuviai tradiciškai rinkosi Sofijos centre, šįkart – prie Aleksandro Nevskio katedros, giedoti himno. Prie bendruomenės narių prisijungė ir himną drauge giedojo ir LR garbės konsulas Bulgarijoje dr. Racho Ribarovas bei LR finansų ministras Vilius Šapoka su delegacija iš Lietuvos.

Rugpjūtį daugelis atostogavo, o rugsėjį lietuviai ir vėl buriasi draugėn. Be švarinimosi akcijos, paskutinę mėnesio savaitę tautiečius sostinėje kvies Skandinavijos kino savaitė, kurioje bus rodomas ir lietuvių režisieriaus Donato Ulvydo filmas „Emilija iš Laisvės alėjos“. O paskutinį rugsėjo sekmadienį naujoji, pavasarį paskirta bendruomenės pirmininkė Rimantė Verbylaitė-Tzolova kviečia į pikniką šalia Sofijos įsikūrusiame Balšos kaime, prie Balšos vienuolyno. Jo metu bus apdovanoti bėgimo „5 už Lietuvą“ dalyviai, taip pat planuojama surengti pirmą lietuviškos mokyklėlės pamoką mažiesiems lietuvačiams.

Vasario 16-osios minėjimas Bulgarijoje 2018 m.

Spalį per Bulgariją keliaus ekspedicija motociklais

Spalį prasidės aktyvus pasiruošimas Tarptautinio moterų klubo (IWC) organizuojamai kalėdinei labdaros mugėi, kuri vyks pirmąjį gruodžio savaitgalį. Lietuva šioje mugėje prisistatys jau 10-ą kartą. Penkerius metus už Lietuvos stendą buvo atsakinga šalies ambasada, o šią 2014-aisiais uždarius, iniciatyvą perėmė Lietuvių Bendruomenė Bulgarijoje, palaikoma garbės konsulo R. Ribarovo. Organizacinis komitetas jau pradeda sukti galvą, ką, be juodos duonos, silkės, sūrio ir gėrimų, lino gaminių, pasiūlyti bulgarams ir įvairiausių kitų šioje šalyje išikūrusių tautų atstovams, kad jie sužinotų apie Lietuvą, išigytų lietuviškų prekių, padėtų surinkti kuo daugiau lėšų kilniam tikslui ir grįžtų kitamet. Pernai domėtasi ir gintaro dirbiniais, ir meno kūriniais, tad organizatoriai laukia idėjų bei aktyviai pradeda rėmėjų paiešką.

Taip pat spalio pabaigoje į Bulgariją planuoja užsukti ekspedicija „Nuo Baltijos iki Bengalijos“. Motociklais keliaujanti komanda ketina susitikti su Sofijos lietuviais, apsilankyti Slavyani kaime, kur tautiečiai išigijo jau keliolika namų, pamatyti vietas, kur gyveno ir dirbo Jonas Basanavičius – Šiaurės Bulgarijoje prie Rumunijos sienos esantį Lomą, kur palaidota J.Basanavičiaus žmona, Elenos miestelį netoli Veliko Tarnovo ir Varną, kur yra ir signataro vardu pavadinta gatvė, ir atminimo lenta, o informacijos galima rasti ne tik ligoninėje, kur dirbo, bet ir muziejuje. Ekspedicija skirta legendinės Antano Poškos kelionės motociklu į Indiją, aprašytos knygoje „Nuo Baltijos iki Bengalijos“, 90 metų jubiliejui paminėti. Jos metu bus kuriamas dokumentinis filmas.

Na o metus tradiciškai užbaigs Kalėdinis vakaras, kuris dažniausiai sutraukia daugiausia Bulgarijoje išikūrusių lietuvių su šeimomis. Ne vienus metus šventinį susibūrimą finansuoja garbės konsulas R. Ribarovas, o vakaro metu įteikiami apdovanojimai per metus prie bendruomenės veiklos daugiausia prisidėjusiems nariams, nestinga šventinių staigmenų mažiesiems renginio dalyviams. Šventė dažniausiai organizuojama gruodžio viduryje, prieš daugeliui išsivažinėjant pas gimines ir artimuosius. Kalėdinis renginys kasmet suburia per pusšimtį lietuvių su šeimomis.

Artimiausi tikslai - užregistruoti bendruomenę oficialiai ir atgaivinti mokyklėlę

Bendruomenė jungia apie 30 aktyvių, nario mokestį mokančių ir prie veiklos savo idėjomis, laiku ir žiniomis prisidedančių tautiečių bei jų šeimos narių. Konsulato duomenimis, iš viso Bulgarijoje nuolat gyvena apie 100 lietuvių. Nors ne visi

entuziastingai įsitraukia į įvairias siūlomas veiklas, dauguma, turėdami galimybę, noriai dalyvauja šventėse, taip pat dalijasi savo klausimais, patarimais ir išpūdžiais bendruomenės grupėje socialiniame tinkle „Facebook“. Tačiau naujosios bendruomenės pirmininkės R.Verbylaitės-Tzolovos tikslas – kad lietuviai ne tik tėtų susitikimus, bendrautų, keistųsi naujienomis ir puoselėtų lietuviškas tradicijas bei kalbą, bet jaustųsi atsakingi už gerą Lietuvos įvaizdį. Nuo pavasario bendruomenei vadovaujanti parasparnių pilotė savo pirmininkavimo metu sieks įgyvendinti ir keletą itin rimtų tikslų, kurie pakylėtų bendruomenės veiklą į naują lygį. Ji ne tik žada daug jėgų ir laiko skirti tradicijų testinimui, bet ir išsikėlė uždavinį oficialiai įregistruoti lietuvių bendruomenę Bulgarijoje ir atgaivinti aktyvią lietuviškos vaikų mokyklėlės veiklą.

„Nors bendruomenės registravimas – gana sudėtingas procesas, norisi, kad Bulgarijos Lietuvių Bendruomenė būtų visateisė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės nare. Be to, pasikeitęs juridinis statusas leistų rašyti projektus ir gauti finansavimą, tai padėtų aktyviau vystyti bendruomenės veiklas, palaikyti tautiškumą, atgaivinti lietuvišką mokyklėlę ir mažuosius bendruomenės narius supažindinti su lietuvių literatūra, istorija, tradicijomis ne tik savanorių pastangomis, bet ir gaunant profesionalias priemones, turint Švietimo ministerijos ir kitų institucijų paramą. Turiu daug minčių – svajoju parašyti projektą išigyti tautiniams drabužiams, kuriais galėtume puoštis per šventes ir pristatyti Lietuvą, gauti paramą mokyklėlei, taip pat susitikimams su svečiais iš Lietuvos ir kitų bendruomenių. Jau nuo spalio, aprimus skraidymų sezonui, ketinu rimtai kibti į bendruomenės reikalus“, – planais dalijasi ambicingai nusiteikusi R. Verbylaitė-Tzolova.

Bulgarijos LB archyvo nuotraukos

pasauliolietuvis.lt

„Lietuvybė pasaulyje“

Mielai pasidalysime svetainėje skelbiamais tekstaais ir nuotraukomis, tik prašome nurodyti informacijos šaltinį ir autorius.